

Behandling av akutte anfall

Hjemme og på sykehus

Øyvind Skadberg

Nasjonal kompetansetjeneste for
SJELDNE DIAGNOSER

Anfall ved akutt porfyrisykdom

- Hva er et akutt porfyrianfall ?
- Kan det være noe annet ?
- Skal jeg se det an ?
- Noen venter for lenge, andre er føre var.....

Forsøke å la anfallet gå over hjemme

- Rikelig med karbohydrater
- Smertelindring
- Varme karbad...

Behandling av moderate anfall hjemme

Milde symptomer kan ofte behandles av pasientene selv. Ved tegn til begynnende anfall er det viktig å rette opp i forhold som kan ha virket utløsende. Husk at stress er en negativ faktor i så henseende. Dersom anfallet opptrer i forbindelse med bruk av et legemiddel som relativt nylig er blitt startet opp, anbefales det å slutte med dette legemiddelet samtidig som den faste legen informeres

Inntak av økt mengde sukker

- Det anbefales først å starte opp med en liten "sukkerbombe" på ca 25 g sukker
 - for eksempel 12 sukkerbiter
 - 5 ts sukker
 - 2 1/2 dl brus/saft/jus/nektar
 - 9 drops
 - 8 sjokoladebiter eller 8 seigmenn
- Deretter bør man fylle på med langsomme karbohydrater (grovtt brød, fiber, bær, frukt og grønnsaker), eventuelt innta en tredjedels "sukkerbombe" hver time på dagtid. Dersom dette, ved milde symptomer, ikke leder til bedring i løpet av 2-3 dager, bør innleggelse på sykehus vurderes

Forts. sukkerbehandling

- Det høye tilskuddet av karbohydrater bør begrenses til en periode på 3-4 dager. Høyt inntak av sukker utover dette kan føre til overvekt som igjen kan føre til slanking, med risiko for å utløse anfall.

Husk tannhelse

- Husk også på tannhygiene med tannpuss i de periodene man må spise sukker så ofte. Ved anfall som medfører diaré og oppkast skal man forsøke å drikke saftsuppe, havresuppe, fruktsuppe, mineralvann eller andre sukkerløsninger

Beh. ved innleggelse på sykehus

- Smertelindring (Morfin om nødvendig)
- Glukose infusjon (med elektrolytter og insulin)
- Normosang infusjon ved langvarig anfall, intraktable smerter eller nevrologiske utfall

Hypofyse kan gi feil mengde vannsparende hormon

- Dette kan føre til økt tap av salt i nyrene og påfølgende hyponatremi
- Kan forverres ved glukoseinfusjon
- Viktig å overvåke med hyppige målinger og justering av elektrolytter

Ved høyt blodtrykk og hurtig hjerterytme

- Viktig å overvåke dette og evt starte behandling (betablokker)

Spørsmål ?

Hva skal vi huske fra denne timen?

- Egenbehandling mulig i starten av et anfall, ved lettere plager
- Viktig å ikke tolke alle magesmerter som akutt porfyrisykdom
- Ring lege / legevakt om anfallet ikke går over

